

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Num. 3.803

PREUS DE SUSCRIPCIO

Reus, un mes.	Plata 1
n provincias trimestre.	3.50
Extranjero y Ultramar.	7
Anuñals, a preus convencionals.	

Reus Divendres 13 de Janer de 1899

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIO

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6. P.A.

No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 1.

Medalla d'or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (proprietari)

Ronda del Carril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacats y empeltats. Preus reduits y autenticitat garantida.

Trenta hectáreas de planté.

Secció doctrinal

Una Baronada

Ferms en las nostres idees, de treballar desde el reçò del nostre Hos al, per la defensa de l'Art, y sobretot de l'Art de la nostra terra, quant surt qui vulgi malmetre l'aguirant e's conceptes, les idees y tendencias, que el fan sobreixir y reviure, nos fa veire esgarfances, de angunia, de fastic ó de malicie. Las tres menes de frisansa, sentirem á la vegada al llegir un article del Brust, ahont un senyor de sa causa, y autor del Joc dels disbarats, un ex liberal repentinat pels anys ó poser per las bessas, un tal Teodoro Baró, després de capgirar l'història de la nostre Catalunya, d'una història feta á casa, com les mitjas, ó las báboas al realce, las emprén, sens fré ni aturador ab els vinguts de Montmartre, y ab els qu'ell ne diu bohemis, ab els que fem l'Art modern, ab tots aquells que voldriem, que el nostre Art no s'ensopis vivint acorraladet sota els porxos de una patria esquifideta, sino que estudiant els de fora en prengués lo bò que tenen per empalmar-ho al nostre Art, y poguerlo presentá ab tota l'esplendides, y el bon gust, y l'aroma y l'armonia que tant y tant necessita.

Sí nosaltres hem imitat á Montmartre. N'imitem tot allò que creyèm útil, al be de la nostra terra, n'imitem, el gran esperit d'avens que baixa d'aquell turó y s'estén per tot lo mon ahont comprenquin la bellesa, ens mirem aquell farell, ahont neixen y fructifican la llevó de las ideas, ahont se crie el pensament y ahont se porta la batuta d'aquella orquestra de l'Art que treballa á tot arreu, y n'imitem, tot allò, que no ferint la creació personal, ajuda á empeltar una savia que porti á creixe el gran Abre, y ho imitem tot fent broma, pero una broma seriosa, que ab el somriure á n'els llavis, porta l'honoradés per dintre, y la sagrada ambició de l'avens del nostre poble; al revés d'aquest senyor autor del Joc dels disbarats, que ab posa de serietat, ab maneras de patums endiumenades, ab crosta y vestit solemne, ab testa decorativa y frases acompañades, tan se 'ls endona el nostre Art, ni els artistas, ni la patria, sino segueixen la ruta endormiscada y somria d'ahont volen ser guarda-agullas.

Vagin siguent-ho, que poc temps podran gaudir-la. L'empenta del modernisme, d'aquesta forma de l'art, purament espiritualista que baixant d'aquell

de continuadas curacions y d'una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que l'

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

mos vincia.

de Montmartre, espanta al senyor Baró, va esteñer-se com riuda per las planas: aquests espots bohemis que portan l'idealisme á n'els terrenos aixuts y que va entrant poc a poc fins á las testas folrades; aquest Art que tan detestan els qu' en roben las engrunes, com els pollets arrupits dintre capsas de simolla, va obrint-se pas per tot arreu, per més barretas que hi posin y rescloses que hi apuntalin tots els Barons de la terra.

Pér lo tant, en nom de tota la cofradia vinguenda ó no de Montmartre, acoplada en el Hostal; en nom de tots els artistas que ab la rialla á n'els fores estiman son Art peis d'intres y ensenyen als homes graves com putxinel lis de fusta ab sas serietat ridículas, en nom del Art, en nom de la estètica, envio al nou de Deu á D. Teodoro Baró y el condemno á qu' es llegeixin sas obras.

Io, en Pere Romeu, gran art vell de's «Cuatre Gats», y acollidor parnassi de tot lo que sia artístic,

vingui dels turrons que vingui.

PERE ROMEU.

NOTA: A la vinent ensopegada estètica que tingui el senyor Baró se'l nombrará oficialment: Patum honoraria y Miloca decorativa.

La velocitat dels torpeders

Imaginéuvs, llegidors, una grossa, complicada y potent màquina habilitosament empresonada per l'enginy del home dintre d'un espai relativament massa redunit. Imaginéu també, després, com è envoltura d'aqueixa màquina gusdità, una subtilissima y molt estreta carcassa d'acer dàctil formant lo lleuger casco de la minúscula embarcació. Reconstruhiu ab los ulls del esperit, per últim, aquest conjunt, suposantlo com representant un tet conexe. Afegiuhi alguns detalls específichs d'aparell y d'armament, propis d'aqueixa categoria de vaixells: lo masteler únic utilizable solzament pera les senyals de maniobra; les ametralladoras sobre'l pont y en las bandas; lo tubo llenys-torpedos à flor d'aigua; y ja'l teniu fet y conegut: Això es lo torpeder.

La invisibilitat teòrica y práctica de sa superestructura, efecte de sa petita dimensió y del color confós ab lo de la boyra marina ab que se'l pintà; y la extremada facilitat de moviments y de maniobra que responden als rasgos principals y determinats de la arquitectura segons lo que ha sigut construït, son les notes característics del menut y temible vaixell.

La velocitat de que disfruta, en alguns moments invi-

rossimil, tanca en si'l secret de sa invulnerabilitat y de sa forsa tant com enclou la raó preferent de sa potencia ofensiva y de sa energia destructora.

Això es com del torpeder podría dirse que en ell no s'ha pas fet la màquina pera donar impuls al barco, sine que s'ha concebut la especialisació en la forma d'aquest pera lograr la estabilitat y la progressió per dessobre de l'aigua d'un mecanisme potent y enginosissim.

La màquina, doncs, en ell ho es tot; y sense

aqueixa condició sine qua non, sense una bona y exce-

llentissima màquina, lo torpeder va quedat inútil per tot servir.

La que paga més contribució de la pro-

ductio

Per això es que en totes las nacions y per part dels més entesos constructors lo progrés de la invenció y factura de tipos nous de torpeders, han estimat que consistia sempre en lograr tantis o la resolució del antagonisme que significa la oposició de dos desideratus: l'aument del tonelatje en lo vaixell pera ferlo més capaç d'emprendre sense perill navegacions d'altura, y l'aument, també indefinit, de la velocitat en lo mateix al objecte de ferlo cada vegada més invulnerable y, per lo tant, més ofensiu.

Los torpeders del tipo más primitiu, en efecte,

concebuts ab miras d'alçans prou limitat y destinats,

més que á altra cosa, a cooperer d'un modo indirecte

á la acció de las unitats principals en la guerra marítima, defensant rius y costas del atach d'una flota enemiga, foren construïts segons un plan arquitectò-

nich que concedia en sa dimensió preponderancia á la idea capital de la invisibilitat, qualitat defensiva del barco que ajuda á ferlo invulnerable, pero que contrarie, com es natural, la finalitat ofensiva, ja que era obstat a que pogués conseguir, per sas escasses di-

mensions que no permetien instalar dintre d'ell una grossa màquina ni calderas, la velocitat estraordinaria que 'l fa incontrastable. A tot siixó pot afegirshi que la qüestió del armament quedá molt desatada.

La práctica de la guerra, no obstant, acullida en

las experiencias dels combats oportreguts en lo Danubi

durant la campanya turco-russa de 1877 y en lo riu Min (Xina) quan lo conflicte armat entre l'Imperi del Fill del Ciel y Fransa en 1885 (1) vingué á ensenyar

molt prompte que, ab referencia als torpeders, las

cuestions de dimensió y d'armament no eran pas se-

condarias y que, molt principalment, una gran veloci-

tat era en ella indispensable, tant per completar sa in-

vulnerabilitat, que no's conseguia pas prou bé ab la

sola exigüitat de tonelatje, com per aumentar fins a

efecte decisiu sa potència ofensiva.

Los Almirallats y los constructors, per consecuències,

vingueren aplicantse desde ellavors, ab tot cuidado al

estudi de la millora dels tipos, sempre ab miras á re-

soldre aquell antagonisme de que havém parlat.

Y fruct de sos desvetllats esforços han sigut, fins

are, no solzament la consecució de tipos nous de tor-

peders en los quins s'han augmentat á la vegada la

dimensió y la velocitat, sense detriment de la invisibi-

litat de la superestructura y de la invulnerabilitat del

conjunt, sinó també la creació dels tipos intermedis

com los del anomenat avis-torpeder y 'l del destroyer,

lograts á benefici d'una tranzanció ab las condicions

d'altres tipos de finalitat militar y de dimensió molt

distintas.

D'aquí s'deriva que, mercés als alegants avan-

ços que en poch temps han realisat las arts mecàniques

y las indústries de fundició, de metallisseria, etc., tant

com las ciències físicas y químicas, s'ha pogut con-

seguir l'aprofitament pera la construcció dels torpe-

ders de certis materials que fins avui havien sigut ins-

sequibles á tota aplicació industrial, com l'alumini, lo

que ha fet que s'haça pogut lograr, no solzament

1. Vége's, en relació á aquest punt, la curiosíssima

correspondència oficial entre l'ministre de Marina fran-

cesa en 1885 y l'almirall Courbet, quefe las forces navales

franceses d'operacions a Xina.

agermanar la grandor de la dimensió ab una major velocitat sense desnaturalizar en res la arquitectura que ve a especificar la nau, sino que s' ha conseguit dotar a questa, a la vegada, de millor armament.

Així es com lo torpeder d' alta mar «Kebyle», de la Marina francesa, construït en 1881 y tingut allà vora com lo tipo perfecte, desenrotllava, ab un desplaçament de 106 tonelades, una velocitat de 21 nusos per hora a tir natural; mentres que, poch després, nos trobem ab què, en 1894, lo «Chevalier», de la propia Marina, ab un tonelatge de 130, arribava a desenrotllarne 26.

Aquest límit de velocitat màxime fou molt prompte rebasat pels constructors inglesos que, en lo «Hornet» lo feren anmentar fins a 28, xifra que fou la insuperable per algun temps, fins que l' expert constructor Mr. Le Normand, del Havre, consegui una velocitat de 30 nusos per hora per son torpeder lo «Forban», de 136 tonelades, destinat a la Marina francesa.

Del límit d' una velocitat de 30 nusos per hora ningú ha pogut passar. Pero si considerem que l' nus marítim excedeix bastant de la mida que te la milla anglesa, y que aquesta (1.850 metres) gairebé dobla el kilòmetre, fàcilment deduirém que la velocitat d' un torpeder modern, malgrat la inestabilitat del medi fluyt dintre del que progrés, iguala a la d' un tren express llensat a tota màquina, segons la marxa normal de 60 kilòmetres per hora que solen adoptar reglamentariament los d' Europa.

Dels *destroyers* no hi ha què dir si encara resulta més notable que, ab desplaçaments que oscilan entre 380 y 400 tonelades, obtinguin velocitats usuals de 28 y de 30 nusos per hora ab los fondos ben nets. Per lo demés, això, lluny de perjudicar la potència militar dels torpeders, ha coincidit ab l' augment y la millora de sos medis ofensius; y així es com a les antigues ametralladores y canons revolver, únic armament dels primitius torpeders, ha substituït avuy un altre armament relativament formidable. Poden citarse, com a fets culminants en aquest sentit, apart del perfeccionament de que han sigut objecte 'la torpedes automòvils y 'ls tubos que 'ls llenyan, principalissima arma ofensiva dels torpeders, la instalació d' una bateria formada per 10 canons Nordenfeldt de tir ràpid en lo torpeder d' alta mar «Sohol», de la Marina russa, y l' armament dels *destroyers* de construcció anglesa constituit per dos canons Nordenfeldt de tir ràpid y calibre de 75 mm a proa y popa, dotats d' orientació de foc universal, y per quatre canons-ametralladores automàtiques del sistema Maxim perfeccionat capaces de disparar seguidament de 300 a 500 trets per minut.

MANEL XUCLÀ MAURICIO.

Espigolant

S' ha reunit aquell consell de ministres del que «El Liberal» ne pronosticaba tan traçadamentals resolucions y ha resultat aigua poll.

Sembla estrany que 'ls badochs abundin tant entre 'ls homes com entre 'ls magraners y que com en aquells sempre hi hagi molts més badochs que magraners. Y dihem això perquè las nou dècimas parts de tot lo de la política es una farsa y l' altra dècima part sols té un poch de fons de realitat: aquesta es la única positiva perquè consisteix en guardar lo govern y ab ell lo poder tan de temps com se puga. Lo senyor Sagasta es mestre en aquelles marrullerías y no serà tan fàcil que se'n vagi com alguns creuen.

Es de la fusta d' en Romero y si s' reuneixen, faran lo millor parell d' amichs que 's pugan trobar. En Weyler, que 's un altre cuco s' hi juntarà, després que n' ha dit deu mil pestes y tindràm pera regenerarnos los tres mestres més sabis en gramàtica parda de totas las Espanyas.

Més en lo darrer consell s' ha parlat verosament d' un assumpt fort interessant per lo país, y aquest es lo referent a la situació dels presoners dels «tagalos» a Filipines.

La situació del govern en aquest assumpt es tan desayrada que comprenem que pera tota noticia de lo que s' ha tractat, digan que s' acordà guardar la millor reserva.

Poden reservar-se lo que n' hagin dit, emprò resulta vergonyós per l' Estat, que després de feta la pau ab los qui tingueren per aliats als tagalos, los nostres presoners encara ho siguin y estiguin maltractats com a besties.

Y ara lliguem caps, i el que fa resuméncies es fa així, i ja no s' escau.

Un país que no s' escau en solemne protesta devant

de semblant espectacle ni sent amor a la Pàtria, ni sent la fraternitat, ni sent res y 's mereix ésser governat per un sempitern Segasta.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 12 de Janre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	760	59		6'4	Ras	
3 t.	765	62				

Horas d'obser	TEMPERATURAS		VENTS	NUVOLS		
	Màxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 21	6	9	O.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 14		12	O.		0'3

Sia calsevol lo número de senyors regidors que 's reuneixin, avuy a las set nostre Excm. Ajuntament celebra sessió de segona convocatoria.

La renda d' Aduanas d' aquesta capital ha produït 120.580'77 pessetas, que comparada ab l' obtinguda en igual mes del any anterior, acusan una baixa de 50.658'94 pessetas motivadas per lo menor adeud de petróli.

S' ha autorisat al Gobernador civil d' aquesta província pera que suspengui los Ajuntaments de Masllorenys y Montmelí, quins expedients gubernatius estaven en lo Ministeri de la Gobernació.

Copièm del *Diario de Avisos*:

«Urgeix, interessa en gran manera al país, que 'ls Diputats a Cortis per aquesta província, s' ocupin del deplorable estat en que 's troba la carretera del Estat que desde Tortosa se dirigeix a Gandesa.

Pera fer en ella una reparació general, s' estudia un acabat projecte que 's remeté a la Direcció general d' Obras Públicas, constantse que l' Sr. Inginyer encarregat de la jefatura d' aquesta província, ho ha recomenat més d' una vegada, sapiguent com sap lo perill que corren les persones y animals que creuhan per sitis en llastimós estat de ruina.

Augurém desgracias que ocurrirán calsevol dia, si prop del Gobern no s' influix activa y eficacment, pera que s' aprobi y porti a la pràctica l' important projecte de reparacions que 'ns ocupa.

Varias vegadas ns hem ocupat d' aquest particular, havent sigut fins ara desatessas nostras fundades indicacions.

Los representants á Cortis per nostra regió, deuen reunir-se y abordar l' assumpt, en la seguretat de que resolgentlo, prestarán al país un gran servei.

Si no s' possa remey a aquest estat de coses, no passará molt temps sens quedar interromput lo trànsit per la carretera de Tortosa a Gandesa, à causa d' el-gún derrumbament de terrenos, pròxims a desplomar-se, en mes d' una secció, d' aquella via pública.

Y que farà allavors nostra ciutat, casi incomunicada ab la regió baix-aragonesa?

Excitem una vegada més lo zel dels Diputats a Cortis, pera que trevallin l' aprobació del projecte de conservació, prop del Excm. Sr. Ministro de Foment, y 'ns dirigim també al Ajuntament y Cambra Agrícola de Tortosa, pera que s' interessin per aquest servei de trascendental importància, que si s' descuida pot donar marge a lamentables desgracias, y també a complicacions relacionades ab l' ordre públic.

Fixinse les persones que ocupan càrrecs oficials en lo que dihem, res exagerat per cert.

Y no tiri en sach furadat nostras repetides advertencias.

Los repatriats de Cuba que han passat per Tarragona en l' últim mes de Desembre pujan a 1.460 que han sigut socorreguts per la benèfica Associació de La Creu Roja.

Diuhen de Tortosa que la carn de bou experimenta ans d' ahir un augment de 25 céntims per kilo.

Per real ordre del Ministeri de Gracia y Justicia, s' ha disposat que l' Jutjat de Sabadell tinga la categòria d' ascens en lloc d' entrada.

Copièm d' un colega barceloní:

«Se 'ns ha presentat un jove repatriat, are dependent d' un confiteria, queixantse de la brutalitat d' un subjecte de mala feixa que, titulantse representat de la autoritat, lo portà al Gobern civil, hon feu regis-

trat, quedant detingut sis horas y mitja en un mal casbo.

Ademés lo jove va extranyar l' empenyo del agent de la autoritat en ferli confessar que havia estat a la pressó, sens haver sigut mai processat.

Com al Marroc.

Lo darrer diumenge, a las nou del vespre s' inaugurarà en la patriòtica Lliga Regional de Manresa, la nova Associació obrera Catalanista, constituida en aquella ciutat.

Tingué la vetllada un doble caràcter, d' artística y de política, y tant en un concepte com en l' altre, mereix del tot lo calificatiu de notable.

Lo discurs presidencial que obrí la sessió, explicà los ideals de la naixent colectivitat, fent veure la necessitat que té d' agrupar-se la classe obrera sota la bandera de nosaltres reivindicacions pera apartar-se satisfatoriament de la política madrilena. Lo senyor Tardà y Molist, en eloquents pàrrafos, plens d' entusiasme y de convicció, tractà la qüestió social, demostrant que, si s' infiltressin d' un esperit veramen català los organismes polítichs-socials de Catalunya, l' armonia entre lo capitell y lo treball fora en nostra patria un fet. Combatí després lo servey militar obligatori, que demanen alguns partits, considerantlo sols com una agravant dels més que patim, y acabà agrahint a la Lliga Regional l' hostatge que se los hi havia ofert.

Llegírem, després, algunes poesias y s' executaren algunes composicions que motivaren justos aplaudisos, acabant la vetllada ab lo discurs de gracies que pronuncià lo secretari don Estanislao Casas, qui remercià als concurrents de la seva assistència, y s' extingué en precises consideracions sobre la naturalesa del Estat y la de la Nació, fixant lo verdader concepte de l' un y de l' altre.

Fem vot perque la nova Associació consegueixi expandir los nostres ideals entre 'ls honrats obrers de la lleial Manresa, y esperem que la constitució d' aquesta serà un fet que trobarà en les altres poblacions de Catalunya, espírits patriòtichs que l' vulguen dignament imitar.

Pera l' actual quartremestre aquesta Audiència provincial ha senyalat los següents judicis per jurats:

Dia 21 de Mars.—Causa sobre homicidi, contra Joseph Jané Prós y quatre més, del Jutjat de Veneire.

Dia 17 de Mars.—Causa sobre malversació de cauds, contra Manuel Recasens Blanch y vuit més, del mateix Jutjat.

Dia 18 de Mars.—Causa sobre expedició de bitllets falsos, contra Eusebi Soler Pascual y tres més, del mateix Jutjat.

Dia 20 de Mars.—Causa sobre delicto electoral, contra Jaume Solé Samoy y set més del mateix Jutjat.

Dia 10 de Mars.—Causa sobre assassinat, contra Joseph Fonollosa García, del Jutjat de Gandesa.

Dia 13 de Mars.—Causa sobre robo, contra Albert Puig Monté, y Albert Puig, del mateix Jutjat.

Dia 11 de Mars.—Causa sobre robo, contra Raymond Monté y Albert Puig, del mateix Jutjat.

Dia 9 de Mars.—Causa sobre robo, contra Joseph Ferré Barberà, del Jutjat de Valls.

Dia 4 de Mars.—Causa sobre homicidi, contra Eduard Llagostera y Llagostera, del mateix Jutjat.

Dia 6 de Mars.—Causa sobre tenència d' útils pera robo, contra Antoni Gibert, del Jutjat de Tarragona.

Sembla que entre 'ls aspirants a la càtedra de Llatí y Castellà del Institut de Valladolid, lo qui compta ab més probabilitat de ser proposat es don Lluis Parral y Cristóbal, catedràtic de la mateixa es. signat en lo de Tarragona.

S' ha tancat la Escola pública de noyes de Riudecols, en atenció a que l' amo del local està atacat del «tifus».

Ahir sortí de Barcelona cap a Las Canaries una companyia d' ópera italiàns, composta en sa majoria d' artistas catalans y dirigida pel mestre Baratia. Formen part de la mateixa les senyors Bianchi, Riera y Corona y 'ls senyors Roura, Mestres, Brodat, Leoní, Sarazzi y Ferrer.

Aguesta companyia porta 'l propòsit d' actuar en aquell país durant tres mesos.

Se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Alcalde de la població. coq esp. on-Jusgues. Y en el mateix espai, com a substitut del optecari, se troba vacant la plassa d' optecari de la vila d' Arbúcies. Los persones que pugui convenir ocupar-la, poden demanar les informacions que necessitin al Al

Copié de «La Veu de Catalunya»:

«L'Ajuntament treballa per adquirir ab destí als Museus municipals, lo valiós monetari pertanyent al senyor Vidal y Cuadras, que estiguè exposat en lo Musseu Martorell, durant la Exposició Universal de 1888.

Sembla que dita col·lecció de monedes estava en venda y havien ja ofert preu pera quedarse ab ella variis coleccioñistas extrangers. Noticíos algunes regidors de lo que passava, volgueren que no's repetís lo descuyt demostrat quan darrerament sigué venguda y duta á Fransa la Armeria Estruch, y s'afanyaren per que aquell valiós monetari no fos tret de Barcelona. La dificultat y ben grossa, está en que l'Erari municipal no disposta de fondos pera pagar lo valor, bastante pujat, d'aquesta colecció, haventse pensat á fi de solventarla, en cedir á cambi del monetari algun solar de terreno dels que te l'Ajuntament en los alrededores del Parch.

Respecte á la venda de la Biblioteca Amer à una marxanta francesa, si be es cert com anunciaran que está desgraciadament firmat lo contracte, los llibres no han surtit encara de Catalunya, y la marxada no ha satisfet mes que l'primer plasso de la cantitat estipulada. De no fer la entrega total avans del primer de febrer, la venda serà nula.

Per la adquisició d'aquesta Biblioteca l'Ateneo Barcelonés havia ofert 25 mil pessetes.

Esmeradament imprés en los tallers de «L'Avenç» de Barcelona se posàahir á la venda lo «Llibre dels privilegis de Tarrasa», publicat y anotat per nostre amich l'erudit escriptor català don Joseph Soler y Palet, corresponent de la Real Academia de la Historia.

Entre los repatriats arribats ans d'ahir á Tarragona hi figurau los següents fills de la província:

Anton Llobet de Tarragona.

Joseph Badó, de id.

Joan Balada, de id.

Agustí Serra, de Corbera.

Joseph Duch, de Vimbodi.

Emili Sabaté, de Montblanch.

Anton Miró, de id.

Anton Juncosa, d'Arnes.

Pau Coll, d'Alcover.

Joan Armejor, de Santa Perpètua.

Manuel Simó, de Mora de Ebro.

Jascinto Tomás, d'Amposta.

Lo recaudatahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentes especies, puja á pessetes 803'79.

HOISSATOS SOGA MO

Secció oficial

Circol Artístich Catalá

Cumplint lo senyalat pels estatuts d'aquesta societat, se posa en coneixement dels senyors socis que l'proxim diumenge, 15 del corrent, de quatre á cinc de la tarde, se celebraran eleccions pera renovar una meytat de la Junta.

Reus 12 Janer 1899.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, Pere Cavallé.

Registre civil

del dia 11 de Janer de 1899

Naixements

Margarida Cid Solé, de Joseph y Dolors.—Joseph Magriñá Sanahuja, de Joseph y Rosa.—Maria Roig Pamies, de Francisco y Maria.—Joseph Maria Pamies Corts, de Joseph y Josepha.—Joseph Olivé Ventura, de Joseph y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Pau Cesari Sardà, 23 anys, Sant Benito 14.—Francisca Anguera Llevat, 64 anys, Sant Pere baix 11.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades de dia 11

De Glasgow y esc. en 17 ds. v. «Riveras», de 501 ts., ab tránsit, consignat als senyors Mac Andrews y companyia.

De Bergen y esc. en 24 ds. v. noruech «Sagas», de 259 ts., ab bacallà, consignat als senyors Boade germans.

De Newcastle en 12 ds. v. inglés «Ardies» de 805

ts., ab carbó, consignat als senyors viuda y nebó de P. Ferrer Mary,

Despatxades

Pera Génova y esc. v. «Martos», ab efectes.
Pera Glasgow y esc. v. «Riveras», ab efectes.
Pera Port Vendres gol. «Joven Pepita», ab vi.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	55'22	Aduanas	90'50
Exterior	'	Norts	27'20
Amortisable	'	Frances	27'80
Cubas 1896	49'75		
Cubas 1890	42'37	Obs. 6 0'0 Fransa	83'75
Exterior París	46'20	Id. 3 0'0	44'

GIROS

París	32'75	Londres	33'50
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres á 90 dias fetxa.

» á 8 dias vista.

París á 8 dias »

Marsella á 8 dias »

Valors locals

DINER PAPER OPER.

Ptas. Ptas. Ptas.

ACCIONS

Gas Reusense.

Industriel Farinera

Banch de Reus de Descomptes

y Prestams

Manufactura de Algodón

Compañía Reusense de Tran-

vías

Compañía Reusense de Tran-

vías privilegiadas de cinc

per 100

200

Filipinas

PARIS

Exterior

46'30 Norts

GIROS

Paris

32'75 Londres

33'50

Se reben órdes pera operacions de Balsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes d'or de tots les països.

PARIS

Exterior

46'30 Norts

GIROS

Paris

32'75 Londres

33'50

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Gumersindo.

Sant de demà.—Sant Gregori.

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végeu l'anunci de la quarta plana. Digrigirse á casa Gambús, carrer de Vilabou 12.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

COMPANYÍA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

de la que forma part la distingida primera tiple

Sra. JOSEPHA ALCACER

Debut lo 14 de Janer de 1899

Llista del personal artístich

Primer actor y director artich, D. Joseph Gil; Mestre director y concertador, D. Joseph Bayarri; primera tiple cómica, Sra. D. Josepha Alcacer; Directors escénichs, D. Pascual Gregori y D. Antoni Coll; altra primera tiple, D. Assumpció Gades; primera actriu de caràcter, D. Consuelo Peris; segones tiples, senyoretas

Crisanta Blasco y Dolors Garcia; primers còmichs, D. Antoni Coll y D. Miquel Casas; primers baixos còmichs, D. Pascual Gregori y D. Tadeo Navarro; primers barítonos, D. Ricart Gurina y D. Antoni González; actors genèrichs, D. Joseph Salvador, D. Joseph Ramos y D. Ramon Arance; partiquins, D. Llorenç Sanchez, D. Josepha Madi, D. Lluís Rocca, D. Antoni Brufal y D. Antoni Ruines.—22 coristes d'abdos sexes.—25 professors d'orquestra.—Sastreria, Viuda de Peris.—Arivers, D. Florenci Fiscowich y D. Pau Martin.

ABONO: Se'n obra un de 27 funcions dividit en sèries de 9.

PREUS D'ABONO

Pessetas

Palcos proscenis plateades ab 4 entradas	99'
» principals ab 4 idem	90'
» segons ab 4 idem	83'
» plateas ab 4 idem	76'50
» principals ab 4 idem	67'50
» segons ab 4 idem	38'25
Silló ab entrada	10'80
Lluneta de segon pis ab entrada	9'
Entrada á localitat	5'50

PREUS DIARIS

Despaig Compt*. Ptas. Ptas.

Palcos plateas sense entradas	11'	12'
» principals sense entradas	10'	11'
» segons sense entradas	3'50	4'
Silló ab entrada	2'	2'25
Lluneta de segon pis ab entrada	1'25	1'50
Entrada á localitat	0'75	
» el Paraïs	0'50	

TELEGRAMAS

Madrid 12.

«El Liberal» publica les bases del projecte de reorganització de la Ensenyança, en lo que respecta á la Agronomia.

Aquestes bases, afegeix «El Liberal», podrian ser estudiades per la Comissió d'agricultors d'Espanya, contribuïnt així á la regeneració social.

—Diuhen de París que en lo ministeri de Marina fan gran travalls respecte a la torpeders submarins, en vista dels excellents resultats del torpeder sumergit en suau darrerament.

—«El Liberal» diu que tots los homes importants estan d'acord en que s'ha fer algo. Urgeix, donchs, que hi hagi un plan de Gobern y un Gobern per aquest plan, que s'ha de pertar á cap ab tot son radicalisme.

—S'ha de reformar tot, desde lo més alt fins a lo més baix.

—Lo Gobern proveirà tots los puestos vacants en la Cambra y Senat, vitalicis y d'elecció, avans de la obertura de las Corts.

—Es clar que tots los diputats y

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACÉUTIC)

Demandeu als tots los que tinguéu tòs en qualsevol Farmàcia encara aquells que no hagin conseguit lliu ab cap altre de tots los acreditats especials fets coneguts, tota vegada que elles constitueixen un preciós medicament per combatre-los.

Preu 1 pesseta capsula

Nota -Se envian per correu certificades sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmàcia sempre que s' demanin dues capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelayo, 42

Barcelona.

Publicacions regionalistes que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pàgès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L'Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellenc», setmanari de Calella, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaia). — «El Eco del Guadalope», setmanari de Alcaniz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

Caramelos Pectorals Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moco bronquial, facilitan la espiració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficàs per combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crònics, seix y espasmòdics. Coqueluche, Tos del d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplelin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyots que per les persones majors.

Son bon sabor, fa són presos fins ab avides per los noys á quins es tan difícil fer-los-hi pendre medicaments.

A cada capsula acompaña un prospecte.

Dipòsits en totes les províncies

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totes les Farmaciacs de la província

Preu de la capsula 6 rals

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

— La fábrica de Stassfurt es una de las más importantes de Europa. Ofrece

los más variados tipos de sales y sulfatos de potasio.

<p